

ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΣ Ο ΗΛΙΟΣ ΚΑΙ Η «ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ»*

"...Οπουδήποτε κι αν πήγαν, μια πλατιά κηλίδα αίματος έδειχνε τα ίχνη της διαβάσεώς τους, και σ' όλη την έκταση της κυριαρχίας τους ο πολιτισμός εξαφανιζόταν...". Ουίλλιαμ Γιούαρτ Γκλάντστοουν (William Ewart Gladstone), Πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου, αναφερόμενος στους Τούρκους.

Εκεί που κατάντικρυ η μια στην άλλη οι δυο ακτές του Αιγαίου
κύμα το κύμα, ψίθυρο με τον ψίθυρο, άπλωναν τραγούδι ολοφτέρωτο
εσωτερική στιχομυθία πολυατέρμονη· με τους φλόκους τους πνεύματος·
η Μικρασία με την Μητρόπολη, η Ελλάδα με την άλλη Ελλάδα...

Εκεί που έχτιζε ο πολιτισμός, «η κατάρα της Ασίας» άπλωσε τον μαύρο μανδύα της:
ενάμιση εκατομμύριο πρόσφυγες· εξακόσιες χιλιάδες νεκρούς!
Φόνοι, βιασμοί, εμπρησμοί, σπαραγμός, αφανισμός, ξεριζωμός! Γενοκτονία! Κι όλα με μίσος!

Εκεί που το φως αρχοντοπούλες ίδρυσε αιολικές κι ιωνικές και δωρικές κι αχαικές·
Ελληνίδες ζαφειροδιαμαντένιες και μαργαριτοπλεγμένες πόλεις·
εδώ και τρεις χιλιάδες χρόνια, έως και τον Πόντο.

Εκεί η μέντα και ο βασιλικός ζωγραφίζουν ακόμα με απορία τον καημό και τον πόνο,
στα περιβόλια τ' ουρανού, για τον μεγάλο χαλασμό απ' τους ακόλουθους του σκότους.

Θροίζαν χαρμόсуна τα ματόκλαδα των κοριτσιών στο τρέξιμο των αθλητών του Μπουρνόβα
πλάι στα κελαρυστά νερά του Μέλητα·
και πιο πάνω τα νερά του Έρμου ασήμιζαν το τοπίο της Ιωνίας και της Αιολικής γης·
μα τώρα εκεί το Αιγαίο αφουγκράζεται τη θλίψη· που την ήπια της Σμύρνης η στάχτη.

Μίλητος, με Θαλή κι Αναξιμανδρο· Αλικαρνασσός, με Ηρόδοτο και Μανσωλείο·
Έφεσος, με Ηράκλειτο και με άλλο ένα θαύμα, τον Ναό της Αρτέμιδος·
Πάταρα, με το πρώτο στον κόσμο Σύνταγμα· όλη η Μικρασία εργαστήρι πνεύματος και τεχνών!

Τώρα ένας αιώνας σιγής της κιθάρας της ανατολής...
Εκατό χρόνια σιωπής της συναυλίας των αγγέλων...
Κι είναι ως να λείπει αιώνια η αγιότητα των αμνών του Θεού!

Τί γλυκιά που ήταν αυτή η γης απ' την καλοσύνη και το φως το ελληνικό
που ανθούσε για χιλιάδες χρόνια εκεί!
Για δες, ακόμα και εκατό χρόνια μετά, δεν έχει χάσει
απ' τη γλυκύτητά της, την ευγένεια, την καλοσύνη!
Μας περιμένει... Και δεν το ξεχνάμε...
Τα ηλιοτρόπια της καρδιάς μας δε θ' αργήσουν να φέρουν το χαμένο φως να το πιούμε!

25/9/2022

Ιωάννης Παναγάκος

«Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ»: Τίτλος βιβλίου που έγραψε ο Αμερικανός Πρόξενος στην Σμύρνη το 1922 Τζωρτζ Χόρτον (George Horton) ένεκα των φόνων, των βιασμών, των εμπρησμών, των εξανδραποδισμών και καταστροφών που προκάλεσε η Τουρκία στους Έλληνες και στις άλλες εθνότητες που ζούσαν στη Μικρά Ασία.

